

نام و نام خانوادگی : شماره دانش آموزی: پایه دهم رشته های فنی و کاردانش	بسمه تعالی اداره آموزش و پرورش ..... دیرستان ..... آزمون فارسی و نگارش ۱ نوبت دوم خرداد ۱۴۰۰	تاریخ برگزاری : ..... مدت پاسخگویی: ۷۰ دقیقه طراح : توسلیان
---	---	---

نمره به عدد: نمره به حروف: امضاء: نمره تجدید نظر: امضاء:

ردیف	فارسی (۱۰ نمره)	بارم
۱	معنای لغات مشخص شده را بنویسید الف) خروس غالب چه بدسگالی به تو کرده بود که سر از تنش جدا کردی؟ (.....) ب) گفتم خوشا هوایی کز باد خُلد خیزد. (.....) ج) دشمن در برابر ایمان جنود خدا متکی به ماشین پیچیده جنگ است. (.....) د) به ایشان مولج مباحث تا همچنان که هنر ایشان همی بینی، عیب نیز بتوانی دید. (.....)	۱
۲	واژه ی صحیح از نظر املائی را مشخص کنید. الف) بر حریف مغلوب که تسلیم اختیار کرده، (مخذول - مخزول) و نالان (اصترهام - استرحام) می کرد، ب) آن شخص مسلم نداشت و آغاز (اربد - عربده) و (صفاحت - سفاهت) نهاد.	۱
۳	جمع مکسر کلمه ی «معصیت» را بنویسید. (.....)	۰,۲۵
۴	جمله ی پایه (هسته) و جمله پیرو (وابسته) را در جمله ی مرکب زیر مشخص کنید. اینها دریادلان صف شکنی هستند که دل شیطان را از رعب و وحشت می لرزانند.	۰,۵
۵	در جمله ی زیر «منادا» و «نشانه ندا» را مشخص کنید . ای روح الله، چرا زبون این ناکس شده ای؟	۰,۵
۶	در جمله ی زیر «قید» را مشخص کنید؟ به قول امروزی ها این مسائل اساساً مطرح نبود.	۰,۲۵
۷	«وجه شبه» و «مشبه به» را در عبارت زیر مشخص کنید؟ تو گویی اشیا گنجینه هایی از رازهای شگفت خلقت هستند.	۰,۵
۸	برای هر یک از جملات زیر یک آرایه ی ادبی بکار رفته را مشخص کنید؟ الف: تا با خاک انس نگیری، راهی به مراتب قُرب نداری. (.....) ب: مثل عروسک خیمه شب بازی است که نخش در دست خورشید است. (.....) ج: نماند ایچ با روی خورشید، رنگ / به جوش آمده خاک، بر کوه و سنگ (.....) د: گفتم که بوی زلفت گمراه عالم کرد. (.....)	۱
۹	شعر حفظی ابیات زیر را کامل کنید: دلیران و مردان ایران زمین (.....) به فرهنگشان حرف تسلیم نیست (.....)	۱
۱۰	منظور از «در ریاضی گمیتش لنگ می زد» چیست؟	۰,۵
۱۱	مَثَل «گندم نمای جو فروش مباحث» آدمی را از چه کاری برحذر می دارد؟	۰,۵

۰,۵	۱۲	در بیت زیر « مرداب » نماد چیست؟ حسرت نبرم به خواب آن مرداب / کآرام درون دشت شب خفته است
۰,۵	۱۳	مفهوم عبارت سر هم نبرد به گرد آوردن را بنویسید؟
۰,۷۵	۱۴	معنی ابیات و عبارات زیر را بنویسید. الف: تو قلب سپه را به آیین بدار / من اکنون پیاده کنم کارزار ب: دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای / فرشته ات به دو دست دعا ننگه دارد ج: و اندر همه کاری داد از خویشتن بده که هر که داد از خویشتن بدهد از داور مستغنی باشد.
		نگارش (۳ نمره)
۰,۲۵	۱۵	زاویه ی دید عبارت زیر را بنویسید؟ گفت: از جاهت اندیشه همی کردم؛ اکنون که در چاهت دیدم، فرصت غنیمت دانستم. (.....)
۰,۵	۱۶	در عبارت زیر از کدام شگرد گشودن گره ذهنی استفاده شده است؟. (.....) « خاری که بالای دیوار می روید، چه جایگاهی دارد؟ »
۰,۲۵	۱۷	عبارت زیر با کدام روش نگارش (جانشین سازی ، سنجش و مقایسه ، تضاد مفاهیم) نوشته شده است؟. (.....) « بعضی از کتاب ها ساده می پوشند و بعضی لباس های عجیب و غریب و رنگارنگ دارند. بعضی از کتاب ها برای ما قصه می گویند تا بخوابیم و بعضی قصه می گویند تا بیدار شویم.»
۲	۱۸	یکی از ضرب المثل های زیر را به دلخواه گسترش دهید. الف: چاه کن همیشه ته چاه است. یا ب: از کوزه همان برون تراود که در اوست.
		آفرینش ادبی (۷ نمره)
	۱۹	متنی ادبی از میان موضوعات زیر برگزینید و با خط خوش بنویسید. الف: نوشته ای ذهنی باموضوع دلخواه و با روش تضاد مفاهیم یا نارسایی معنایی. ب: نوشته ای ذهنی باموضوع دلخواه و با روش جانشین سازی. توجه: خوش آغازی جذاب (۰,۵) بند نویسی شده و با رعایت سیر منطقی و منسجم ، عینی با بهره گیری از حواس و ذهنی با بهره گیری از تخیل (۵ نمره)، سرانجام زیبا و تأمل برانگیز (۰,۵ نمره) ، رعایت علائم نگارشی (۰,۵) و نداشتن غلط املائی (۰,۵)
۲۰		موفق و پیروز باشید

پاسخنامه

ردیف	
۱	الف) بد اندیش ، بدخواه (ب) بهشت (ج) لشکریان؛ سپاهیان (د) حریص؛ آزمند
۲	الف) مخذول- استرحام (ب) عربده - سفاهت
۳	معاصی
۴	اینها دریادلان صف شکنی هستند که دل شیطان را از رعب و وحشت می لرزانند. هسته حرف ربط پیرو
۵	ای : نشانه ی ندا روح الله : منادا
۶	اساساً
۷	مشبه به : گنجینه . وجه شبه : با ارزش بودن
۸	الف: کنایه . ب: دست خورشید : تشخیص . ج: اغراق . د: ابهام : بوی زلف: ارزوی وصال ۲عطر
۹	هزیران جنگ آور روز کین ز کس جز خداوندشان بیم نیست
۱۰	کنایه از ناتوان بودن در انجام کاری
۱۱	این ضرب المثل انسان را از دو رویی و ریاکاری و کلک زدن بر حذر می دارد.
۱۲	مرداب : نماد و استعاره از ایستایی و راکد بودن.
۱۳	کنایه از شکست دادن و کشتن او.
۱۴	الف: تو مرکز سپاه را طبق رسم (منظم) نگه دار، من الان پیاده به جنگ می روم. ب: ای دل به گونه ای زندگی کن که اگر خطا و لغزشی از تو سر زدو پای تو لغزید فرشتگان با دعا کردن به درگاه خداوند تو را از خطا مصون دارند. ج: در همه کارهای خود به عدالت و انصاف رفتار کن زیرا هرکس در کارهایش به انصاف رفتار کند به قضاوت دیگران نیاز پیدا نمی کند.
۱۵	سوم شخص
۱۶	گزین گفته ها
۱۷	سنجش و مقایسه
۱۸	الف: باید نوشته ای باشد که یکی از مفاهیم زیر را در بر گیرد: ۱: کسی که برای دیگران تله ایجاد کند اول خودش می افتد. ۲: چون کسی به دیگری بدی کند یا در مجلسی یک نفر از بدی هایی که با او شده صحبت کند مردم می گویند آنکه برای تو چاه می کند اول خودش در چاه می افتد. ب: باید نوشته ای باشد که یکی از مفاهیم زیر را در بر گیرد ۱- رفتار و گفتار آدم ها، نشان دهنده درون آن هاست. ۲- هر چیزی که در ذات چیزی وجود داشته باشد هر آنچه که در ذاتش است از آن بیرون می آید. ۳- رفتار هرکس اندیشه او را نشان می دهد. ۴- یعنی حتی اگر کوزه زیبا و از جنس مرغوب باشد، اما درون آن زهر باشد، از آن آب شیرین و گوارا تراوش نمی کند. پس نباید از فردی که خبیث است، انتظار داشت که رفتار خوب و پسندیده انجام دهد.
۱۹	خوش آغازی جذاب (۵، ۰) بند نویسی شده و با رعایت سیر منطقی و منسجم ، عینی با بهره گیری از حواس و ذهنی با بهره گیری از تخیل (۵ نمره)، سرانجام زیبا و تأمل برانگیز (۵، ۰ نمره) ، رعایت علائم نگارشی (۵، ۰) و نداشتن غلط املائی (۵، ۰) موفق و پیروز باشید